

MAKTABGACHA TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA KOMPETENSIYALAR

DONABAYEVA ZEBUNISO MA'RUFJON QIZI

*Sirdaryo viloyati pedagogik mahorat markazi, Aniq, tabiiy fanlar,
maktabgacha, boshlang'ich va maxsus ta'lim metodikalari kafedrası katta
o'qituvchisi.*

E-mail: zebunisodonabayeva@gmail.com

Tel: (99) 051 18 19

DIGITAL COMPETENCIES AND TECHNOLOGIES IN PRESCHOOL EDUCATION

Abstract

This article explores the formation of digital competencies among educators in preschool educational organizations and the role of digital technologies in the preschool education process. It analyzes how interactive tools, mobile applications, multimedia resources, and online platforms contribute to ensuring the comprehensive development of children (including cognitive, speech, creative, and socio-emotional skills), enhancing engagement, and implementing personalized approaches. The paper emphasizes strategies for creating a digital learning environment, fostering collaboration with parents, and improving educators' professional qualifications. Practical recommendations are provided for integrating tools such as the Bebbio app, Zoom, interactive whiteboards, and educational games, thereby transforming preschool education into an engaging, effective, and modern process.

Keywords: digital competencies, preschool education, educator, digital technologies, interactive tools, child development, digital literacy.

ЦИФРОВЫЕ КОМПЕТЕНЦИИ И ТЕХНОЛОГИИ В ДОШКОЛЬНОМ ОБРАЗОВАНИИ

Аннотация

В статье рассматривается формирование цифровых компетенций воспитателей дошкольных образовательных организаций и роль цифровых технологий в процессе дошкольного воспитания и обучения. Анализируется, как интерактивные инструменты, мобильные приложения, мультимедийные ресурсы и онлайн-платформы способствуют всестороннему развитию детей (познавательному, речевому, творческому и социально-эмоциональному), повышению вовлеченности и реализации индивидуального подхода. Особое внимание уделяется стратегиям создания цифровой образовательной среды, сотрудничеству с родителями и повышению профессиональной квалификации воспитателей. Приводятся практические рекомендации по применению таких инструментов, как приложение Webbo, Zoom, интерактивные доски и игровые программы, что позволяет сделать дошкольное образование интересным, эффективным и соответствующим требованиям современности.

Ключевые слова: цифровые компетенции, дошкольное образование, воспитатель, цифровые технологии, интерактивные инструменты, развитие детей, цифровая грамотность.

MAKTABGACHA TA'LIMDA RAQAMLI KOMPETENSIYALAR VA TEXNOLOGIYALAR

Annotatsiya

Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyachilarining raqamli kompetensiyalarini shakllantirish va raqamli texnologiyalarning tarbiya jarayonidagi o'rni ko'rib chiqiladi. Interaktiv vositalar, mobil ilovalar, multimedia resurslari va onlayn platformalar orqali bolalarning har tomonlama rivojlanishini ta'minlash, faollikni oshirish va shaxsiy yondashuvni amalga oshirish tahlil etiladi. Maqolada raqamli ta'lim muhitini yaratish, ota-onalar bilan hamkorlik va

tarbiyachilar malakasini oshirish strategiyalari ta'kidlanadi. Bebo, Zoom, interaktiv doskalar va o'yinli dasturlar kabi vositalarni qo'llash bo'yicha amaliy tavsiyalar berilgan, bu tarbiyani qiziqarli va samarali jarayonga aylantiradi.

Kalit so'zlar: raqamli kompetensiyalar, maktabgacha ta'lim, tarbiyachi, raqamli texnologiyalar, interaktiv vositalar, bolalar rivojlanishi, raqamli savodxonlik.

Asosiy qism

Zamonaviy maktabgacha ta'limda tarbiyachilarning raqamli kompetensiyalari bolalarni kelajak raqamli jamiyatga tayyorlashning asosiy omillaridan biriga aylandi. Ko'plab tarbiyachilar uchun raqamli vositalar yangi va murakkab tuyulishi mumkin, ammo ular bolalarning qiziqishini oshiradi, o'yin orqali o'rganishni ta'minlaydi va tarbiya jarayonini yanada samarali qiladi. Bugungi kunda faqat an'anaviy usullar yetarli emas – bolalar raqamli dunyoda o'sib ulg'aymoqda, shuning uchun tarbiyachi raqamli savodxon bo'lishi, vositalarni to'g'ri qo'llashi va bolalarga xavfsiz foydalanishni o'rgatishi zarur.

Raqamli texnologiyalar bolalarning nutqiy rivojlanishini, bilish jarayonlarini, ijodkorligini va ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Masalan, interaktiv o'yinlar va mobil ilovalar orqali bolalar mustaqil ravishda kashf etadi va muvaffaqiyatni his qiladi. Shu bois tarbiyachilarning raqamli kompetensiyalarini oshirish nafaqat bolalarning rivojlanishiga, balki tarbiyachining o'z kasbiy faoliyatini zamonaviylashtirishga xizmat qiladi.

Raqamli vositalar tarbiyachiga shaxsiy yondashuvni ta'minlash, ota-onalar bilan onlayn aloqa o'rnatish va ta'lim muhitini boyitish imkonini beradi. Bu esa "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi talablariga mos keladi va bolalarni maktabga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi.

Raqamli kompetensiyalarning ahamiyati Raqamli kompetensiyalar quyidagilarga imkon beradi:

- Bolalarning rivojlanishiga mos interaktiv va vizual materiallar taqdim etish;

- Motivatsiyani oshirish: o'yinlar, mukofotlar va real vaqtda baholash orqali bolalarni faol qilish;

- Shaxsiy ta'lim yo'lini yaratish: har bir bolaning darajasi va qiziqishiga mos mashqlar;

- Ota-onalar bilan hamkorlik: onlayn platformalar orqali maslahatlar va videodarslar almashish;

- Xalqaro standartlarga moslashish: raqamli savodxonlikni erta yoshdan shakllantirish.

Tarbiyachilar uchun asosiy raqamli yondashuvlar a) Interaktiv va vizual ta'lim Bolalarga mavzularni jonli shaklda taqdim etish. Masalan:

- Interaktiv doskalar – rasm chizish, hikoya yaratish;
- Bebo mobil ilovasi – tarbiyaviy o'yinlar va rivojlantiruvchi mashqlar;
- Bolalik akademiyasi – multimedia materiallar va o'yinlar.

b) O'yinli va geymifikatsiya Bolalar masalalarni o'yin shaklida yechadi. Misollar:

- Mobil ilovalar (ABC Mouse yoki o'xshashlar) – nutq va hisoblash o'yinlari;
- Kahoot! yoki Quizizz – oddiy viktorinalar (ota-onalar bilan ham).

c) Ota-onalar bilan hamkorlikdagi raqamli aloqa

- Zoom – onlayn uchrashuvlar va maslahatlar;
- Bandicam – videodarslar va mashg'ulotlar yozib olish.

d) Asosiy raqamli vositalar

- Bebo va Bolalik akademiyasi – tarbiyaviy ilovalar;
- Zoom va Google Meet – masofaviy aloqa;
- Interaktiv doskalar va planshetlar – guruh mashg'ulotlari;
- Canva yoki oddiy multimedia dasturlari – materiallar tayyorlash.

Amaliy misollar (mashg'ulotlar uchun) 1-misol. Bebo ilovasida nutq o'yini – bolalar rasmlarni ko'rib, so'zlar aytadi va hikoya tuzadi. 2-misol. Interaktiv doskada shakllar va ranglar – bolalar chizib, nomlaydi. 3-misol. Zoom orqali ota-onalar bilan

– bolalarning kunlik faoliyatini ko‘rsatish. 4-misol. Mobil o‘yinlarda hisoblash – bolalar o‘yin ichida sonlarni o‘rganadi.

Raqamli texnologiyalarni joriy etish bo‘yicha tavsiyalar

- Har bir mashg‘ulotga bitta raqamli element qo‘shish;
- Bolalarga ekran vaqti chegarasini belgilash (kuniga 20-30 daqiqa);
- Tarbiyachilar uchun seminar va treninglarni tashkil etish;
- Ota-onalar bilan birgalikda raqamli xavfsizlik qoidalarini muhokama qilish;
- Raqamli vositalarni o‘yin va ijodkorlik bilan bog‘lash;
- Malaka oshirish kurslarida raqamli kompetensiyalarga e‘tibor berish.

Xulosa Zamonaviy maktabgacha ta’lim sharoitida tarbiyachilarning raqamli kompetensiyalari bolalarni raqamli dunyoga tayyorlash va tarbiya jarayonini samarali qilishning kalitidir. An’anaviy usullar bilan cheklanib qolish bolalarning qiziqishini pasaytirishi mumkin. Raqamli texnologiyalarni oqilona joriy etish orqali tarbiyani interaktiv va shaxsiy jarayonga aylantirish mumkin. Natijada nafaqat bolalarning rivojlanishi, balki tarbiyachilarning kasbiy o‘sishi va raqamli savodxonligi ham oshadi. Bu esa ularni zamonaviy ta’lim talablariga moslashtiradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi. “Ilk qadam” davlat o‘quv dasturi. – Toshkent, 2018.
2. UNICEF Uzbekistan. Raqamli texnologiyalar yordamida o‘qitish. – 2024.
3. Ergasheva S. Maktabgacha ta’lim tashkilotida raqamli texnologiyalar vositasida ta’lim muhitining rivojlanishi. – Andijon, 2024.
4. Bebbo mobil ilovasi rasmiy sayti. – <https://bebbo.app>
5. Bolalik akademiyasi va boshqa raqamli platformalar bo‘yicha materiallar.